

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	
MATERIA	Deseño de personaxe
DISCIPLINA	Deseño de personaxe II
TITULACIÓN	Grao en Arte dramática
ESPECIALIDADE	Interpretación
ITINERARIO	
CURSO	3º
CRÉDITOS ECTS	4 ECTS
CARÁCTER	OBRIGATORIA
DEPARTAMENTO	Creación escénica
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	Carlos Pinilla Trujillo
DOCENTES	Nome e apelidos: Carlos Pinilla Trujillo Horario titorías: Jueves, de 16 a 21 h. Despacho: Creacion Escénica S2 Contacto: carlospinilla@edu.xunta.es
DESCRIPCIÓN	Domínio das ferramentas precisas para o recoñecemento e a análise dos signos que emiten o corpo, o rostro e o vestido do/a actor/actriz, para a súa adecuación ou modificación en función dos requirimentos do personaxe.
COÑECEMENTOS PREVIOS	
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego ☒ Castelán ☒ Inglés ☐

2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
T2	Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala adecuadamente
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza
T6	Realizar autocrítica cara o propio desmepeño profesional e interpersonal
T14	Dominar a metodoloxía de investigación na xeración de proxectos, ideas e solucións viables
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
X1	Fomentar a autonomía e autorregulación no ámbito do coñecemento, as emocións, as actitudes e as condutas, cmostrando independencia na recollida, análise e píntese da información, no desenvolvemento de ideas e argumentos dunha forma crítica e na súa capacidade para a propia motivación e a organización nos procesos creativos
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.
X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encmiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DE ESPECIALIDADE	
EX1	Dominar os recursos expresivos necesarios para o desenvolvemento de procesos de interpretación, actuación e representación, no ámbito escénico e audiovisual.

EX2	Participar na creación da partitura escénica e/ou personaxe, escénico ou audiovisual, e interpretalo adecuadamente, a través do dominio das diferentes técnicas interpretativas.
EX3	Integrar e interactuar coas restantes linguaxes e códigos que conforman o espectáculo escénico ou audiovisual.
EX5	Concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire ás metodoloxías de traballo como a renovación estética.

3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA	COMPETENCIAS VINCULADAS
1. Valorar e integrar a caracterización como recurso do feito teatral e como parte integrante da configuración do espectáculo teatral.	T2, X5, EX1
2. Que o estudante distinga as funcións e empregue os significados dos elementos e técnicas que se empregan na caracterización.	T14, X3, EX2
3. Que o estudante coñeza os diferentes materiais, técnicas e posibilidades que ofrece a maquillaxe para teatro.	T3, X6 , EX3
4. Que o estudante sepa aplicar diversas solucións e recursos de caracterización: a maquillaxe como parte do deseño de personaxe.	T6, X1 , EX2
5. Que o estudante sexa capaz de deseñar e elaborar a caracterización dun personaxe: adquirir técnicas fundamentais de maquillaxe escénica.	T3, X5, EX5

4. CONTIDOS		
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Introducción á caracterización e a maquillaxe	1.1 Visión global do uso da caracterización en distintos grupos sociais 1.2 Diferencias entre maquillaxe social e caracterización. 1.3 Características xerais do maquillaxe teatral: escala, contrastes, color. 1.4. Diferencias entre maquillaxe para teatro, cine o televisión.	3
2. Materiais e técnicas de aplicación.	2.1 Uso de materiais para caracterización. 2.2 O espazo de traballo. 2.3 Mantemento dos materiais de caracterización. 2.4 Materiais non frecuentes.	1 2 1 1
3. Caracterización como forma de comunicación	3.1 Simboloxía. 3.2 Introd. á historia da maquillaxe. 3.3 Maquillaxe de época e colocación de pelucas.	1 3 3
4. Morfología da cara.	4.1. Estudio y representación del rostro: óvalos, nariz, boca, ojos. Proporciones, armonía, canones de beleza. 4.2 Correccións e visagismo 4.2 Deformacións con luces e sombras.	3 3
5. Caracterización e xéneros teatrais	5.1. Maquillaxe neutro 5.2 Maquillaxe envellecemento 5.3 Maquillaxe oriental. Kabuki, maquillaxe de simulación de máscaras 5.4 Maquillaxe expresionista: home-muller, muller-home. 5.5 Maquillaxe de ópera e danza: derivacións (drag-queen) 5.6 Maquillaxe clown. (cirque du soleil-aquacolor) 5.7 Maquillaxe efectos especiais: demacración.	3 3 3 3 3 3 3

	5.8 Diseños personaxes teatrais (automaquillaxe e a compañeiro)	3
TOTAL SESIÓNS		45

6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSEÑANZA E APRENDIZAXE	
Actividades	Descrición
Actividades introductorias	Presentación do docente e do programa da materia. Rexistro das expectativas do alumno en relación á materia. Formulación de dúbidas por parte do alumno.
Sesión maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos da materia acompañándose de imaxes ou outros medios audiovisuais. Explicación das bases teóricas e técnicas para a realización das actividades e prácticas a realizar na aula ou fóra dela.
Traballos de aula	Tratarase de realización de exercicios prácticos relacionados co deseño do maquillaxe e caracterización, así como de exercicios orientados a estimular a creatividade no plano das artes plásticas e visuais. Así mesmo o alumno poderá realizar nestas horas practicas e experimentación de técnicas relacionadas coa expresión plástica da súa práctica individual, é dicir co seu tema asignado.
Práctica individual	A cada alumno asignaráselle unha temática e un texto, dramático ou non, sobre o que facer un traballo.
Práctica colectiva	Análise de imaxes, debates sobre o aspecto sociolóxico de los ideales de beleza con respecto a rostro, al maquillaje y al peluquería.. Xogos de investigación e experimentación plástica.
Examen	Non hai exame.
Traballos tutelados	Seguimento e orientación, para iso, será necesario un traballo constante na aula e fora dela.
Tutorías	Grazas ao asesoramento, a orientación, a resolución de dúbidas e as correccións pertinentes, o alumno ira desenvolvendo o seu traballo cara un resultado final óptimo.
Presentación e exposición	A exposición mostra o coñecemento da materia.
Reflexión e conclusión	A corrección colectiva ten como finalidade ó aprendizaxe completa.

7. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN		
7. 1 Avaliación ordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Entrega do traballo de tema individual.	T2, T3, X1, X3, X5, X6, EE1, EE2, EE3, EE6	40%
Nivel de concreción e investigación. Nivel de redacción e expresión escrita das ideas	T2, T3, X1, X5, X6,	5%
Exposición do traballo na aula, defensa das ideas propias a través da argumentación sobre coñecementos teóricos e sobre o aspecto creativo da súa proposta.	T2, T3, T6, X1, X3, X5,X6	5%

Presentación gráfica do traballo.	T2,X1, X5, X6, EE1, EE2, EE3	5%
Realización dos exercicios prácticos na aula	EE1, EE2, EE3,EE6	25%
Participación, disciplina a hora de realizar os traballos, actitude na aula, asistencia, puntualidade, e o informe de tutoría.	T3, T17, X5, X6	20%
7.2. Avaliación extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Entrega de un traballo de deseño de caracterización sobre al menos quince personaxes de un texto seleccionado por el docente.	T2,T3,X1,X5,X6,EE1,EE2, EE3, EE6	80%
Nivel de concreción e investigación.	T2, T3, X1, X5, X6, EE2, EX6	10%
Presentación gráfica.	T2,X1, X5, X6, EE1, EE2	10%
7.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Entrega de un traballo de deseño de caracterización sobre al menos dez personaxes dun texto seleccionado por el docente.	T2, T3, X5, EE2, EE6	100%

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS

Bibliografía Básica

Manual de maquillaje de Kryolan: Introducción al maquillaje profesional.

Langer, Arnold.
Kryolan, Berlin 1998

Maquillaje y caracterización.

Márquez Berrios, Juan
Instituto Oficial de Radio y televisión. Madrid 1990.

Kehoe: la técnica del maquillaje profesional.

J-R Kehoe, Vincent.
Omega, Barcelona 2008.

El arte del maquillaje y la caracterización paso a paso.

Wilkening, Antge.
El Drac, Madrid 2008.

Maquillaje extremo

Wolfe, Brian y Nick
El Drac, Madrid 2011

The complete make-up artist: working in film, fashion, television and theatre

Delamar, Penny.. 2nd ed. Evanston, Ill.: Northwestern University Press, 2003

El maquillaje

Voltas, Jordi. La Galera, Barcelona 1995.

9. OBSERVACIÓNS

CALQUEIRA DESTAS PARTES PODEN SER MODIFICADAS SEGÚN ACUERDO PACTADO ENTRE PROFESOR E ALUMNO E REFLECTIDAS POR ESCRITO.